

Περιεχόμενα

Πρόλογος, Αθανάσιος Παπανδρόπουλος	15
Εισαγωγή	19
A Μέρος Παγκόσμια κρίση και αναδιάρθρωση	25
Φτάνει ο καπιταλισμός στο τέλος του; Δεν το νομίζουμε. Απλώς αλλάζει, ριζικά	26
1 Πώς φτάσαμε έως εδώ	29
1.1 Το χρονικό του πρώτου ραγίσματος Το πάτημα της σκανδάλης...	30 30
1.2 Το πέρασμα της κρίσης στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο Η διευρυνόμενη κρίση αξιοπιστίας... Η Ευρώπη παίρνει φωτιά...	31 32 32
1.3 Ο χορός των διασώσεων Και ποιος ήταν, τελικά, αθώος; Η κριτική των φυλάκων...	33 33 34
1.4 Η έκρηξη της χρηματοπιστωτικής σφαίρας της παγκοσμιοποίησης Οι μεγάλες χρηματοπιστωτικές κρίσεις του παρελθόντος... Θα μπορούσαμε να είχαμε προβλέψει αυτή την κρίση;	35 36 36
1.5 Πού βρισκόμαστε σήμερα; Ρυθμοί παγκόσμιας μεγέθυνσης... Το πρόβλημα της ανεργίας... Οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων και των καταθέσεων... Η πολλαπλή έλλειψη εμπιστοσύνης...	38 39 40 40 41
2 Τι είναι, τελικά, η παγκοσμιοποίηση;	47
2.1 Τι σημαίνει παγκοσμιοποίηση Η παγκοσμιοποιημένη καθημερινότητά μας... Το συστημικό μπιλιάρδο... Το κοινωνικοοικονομικό σύστημα μέσα στην παγκοσμιοποίηση... Ένα τεράστιο μετεξελισσόμενο μωσαϊκό...	48 49 50 51 54
2.2 Η φύση και τα συστατικά της παγκοσμιοποίησης Παίκτες, δομές και κανόνες Και τι είναι οι δομές; Μπορεί να γίνει η παγκοσμιοποίηση έγκυρα αντιληπτή ως κάτι το τελειωμένο;	55 56 57 57
2.3 Η σύντομη ιστορία της μεταπολεμικής παγκόσμιας οικονομίας Οι φάσεις ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, με βάση το δομικό τους τρίπτυχο... Τα φώτα και οι σκιές της Συναίνεσης της Ουάσινγκτον: Η λογική του «σταθεροποίησης, απελευθέρωσης, ιδιωτικοποίησης»... Η πολυπλοκοποίηση πέραν του τριαδικού κόσμου... Το εντυπωσιακό άλμα των BRICS και η μετακίνηση των τεκτονικών πλακών του παγκόσμιου καπιταλισμού... Το πέρασμα από τον φορντισμό στον πολλαπλό μεταφορντισμό...	61 62 83 84 86 88
3 Τι σημαίνει, στο βάθος της, η κρίση της παγκοσμιοποίησης και πού οδηγεί;	97
3.1 Ο βαθιά μετασχηματισμένος κόσμος μας	98
3.2 Η δομική ταυτότητα της τρέχουσας κρίσης και οι διάδρομοι της αναδιάρθρωσης Η νέα φυσιολογική κατάσταση...	100 101

	Το άλμα στην terra incognita (άγνωστη γη)...	102
	Η αναπότρεπτη παρακμή της Συναίνεσης της Ουάσιγκτον...	103
	Ο νέος κόσμος των δικτύων και οι νέες απαιτήσεις στην άρθρωση πολιτικής...	104
	Από την παγκοσμιοποίηση στη νησιδοποίηση και τον απομονωτισμό;	106
	Το αναζητούμενο δομικό τρίγωνο εξόδου από την κρίση και το περίγραμμα της νέας παγκοσμιοποίησης...	109
3.3	Η συγκυριακή και η δομική αντίληψη της κρίσης	111
	Τι σημαίνει κρίση;	111
	Η έννοια της κρίσης στην οικονομική επιστήμη...	113
	Τα εννοιολογικά προαπαιτούμενα για μια διαρθρωτική κατανόηση της κρίσης...	117
3.4	Για έναν νέο τρόπο ανάγνωσης της παγκόσμιας κρίσης	119
	Το αίτημα της ανανέωσης της οικονομικής και διοικητικής σκέψης...	120
	Από μια μηχανιστική οπτική προς μια εξελικτική οπτική...	123
4	Τα μεγάλα ανοιχτά θέματα της σύγχρονης παγκόσμιας οικονομίας στην πορεία της αναδιάρθρωσης	127
4.1	Φτώχεια έναντι πλούτου	129
	Είναι όλο και λιγότερο φτωχό ένα όλο και μεγαλύτερο κομμάτι του πλανήτη...	130
	Ο επιτυχής πόλεμος ενάντια στην ακραία φτώχεια...	130
	Τι φταίει, τελικά, για τη φτώχεια;	132
	Η μεγάλη πρόκληση για τα χρόνια που έρχονται: Όχι μόνο μεγέθυνση, αλλά ανάπτυξη...	133
4.2	Ισότητα έναντι ανισότητας	136
	Ο καπιταλισμός δεν είναι ένας μηχανισμός παραγωγής ισότητας. Τι κάνουμε για αυτό;	137
	Πόσο πολύ πονάει η ανισότητα το παγκόσμιο σύστημα;	139
	Η ενοχή του Paul Krugman...	139
	Το τίμημα της ανισότητας του Joseph E. Stiglitz...	141
	Το κεφάλαιο στον 21ο αιώνα του Thomas Piketty...	142
	Πώς εξελίσσεται, πραγματικά, η ανισότητα σε ολόκληρο τον πλανήτη;	143
	Πώς να χτυπήσουμε το πρόβλημα της ακραίας ανισότητας στην καρδιά του;	144
4.3	Πραγματική έναντι χρηματιστικής οικονομίας	146
	Η χρηματιστικοποίηση της σύγχρονης παγκόσμιας οικονομίας...	147
	Παγκόσμιες ροές κεφαλαίου και κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη...	148
	Η ανάγκη αναρρύθμισης του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος και ο φόρος Tobin...	149
	Φρενάρισμα του κεφαλαίου, και γιατί;	151
4.4	Αγορά έναντι κοινωνίας, φύσης και ανθρώπου	151
	Οικονομία εναντίον κοινωνίας;	152
	Στενός οικονομισμός ή ανιστορικό άλμα;	152
	Περιβαλλοντικά όρια και βιώσιμη ανάπτυξη...	154
	Η παγκοσμιοποίηση καταστρέφει το φυσικό περιβάλλον του πλανήτη;	155
	Τα κοινωνικά επιτεύγματα της παγκοσμιοποίησης...	156
4.5	Ελευθερία έναντι ελέγχου	161
	Το τέλος της ιστορίας και ο τελευταίος άνθρωπος του Francis Fukuyama...	162
	Το πολιτικό τρίλημμα της παγκόσμιας οικονομίας του Rodrik...	163
	Ποιος, τελικά, πρέπει να είναι ο ρόλος ενός σύγχρονου κράτους;	165
	Οι σκαντζόχοιροι, οι αλεπούδες και οι αετοί...	166
4.6	Ομοιομορφία έναντι ποικιλότητας	168
	Ο πόλεμος των πολιτισμών και η δυναμική της παγκοσμιοποίησης...	169
	Ο Amartya Kumar Sen, η μελέτη του συνολικού κοινωνικού φαινομένου και η ηθική της παγκοσμιοποίησης...	171
	Ζούμε, όντως, σε έναν όλο και πιο βίαιο και μονολιτικό κόσμο;	174
4.7	Η αναζήτηση της νέας παγκοσμιοποίησης και η κρίσιμη σημασία της διαγωνίας καινοτομίας και της αποτελεσματικότερης διαχείρισης της αλλαγής	175
	Το παγκόσμιο θεσμικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό διακύβευμα της εποχής...	176

B Μέρος	Η δυναμική της καινοτομίας	181
5	Τι σημαίνει καινοτομία	185
	Η πολλαπλότητα της καινοτομίας...	186
5.1	Καινοτομία: Μύθοι και πραγματικότητες	188
	Βασικές ψευδαισθήσεις περί καινοτομίας...	190
	Η ευλογημένη μπαγκέτα...	191
5.2	Οι βασικοί ορισμοί και τα είδη της καινοτομίας	192
	Το εγχειρίδιο του Όσλο...	195
	Μα τι σημαίνει, τελικά, νέο;	197
	Η καταγωγή της καινοτομίας...	198
	Οι μεγάλες κατηγορίες καινοτομιών...	202
	Ο κύκλος ζωής της καινοτομίας...	205
	Η εξάπλωση της καινοτομίας...	209
5.3	Προσαρμοστικότητα, εφευρετικότητα και δημιουργικότητα	215
	Τι σημαίνει προσαρμοστικότητα...	215
	Εφεύρεση, τεχνολογία και καινοτομία...	218
	Δημιουργικότητα και προσαρμοστικότητα...	220
	Να αγοράζουμε, λοιπόν, νέα τεχνολογία από έξω ή να τη φτιάχνουμε μόνοι μας;	223
5.4	Καινοτομία και μέγεθος της επιχείρησης	225
	Το παρελθόν και το μέλλον της καινοτομίας, οι μικρές και οι μεγάλες επιχειρήσεις...	225
	Έρευνα και Ανάπτυξη, πατέντες, εφευρέσεις και μέγεθος επιχείρησης...	226
	Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των μεγάλων και των μικρών επιχειρήσεων στην παγκόσμια κούρσα της καινοτομίας...	227
6	Κρίσιμοι σταθμοί της οικονομικής και οργανωσιακής σκέψης στη μελέτη της δυναμικής της καινοτομίας	233
	Η παραδοσιακή οικονομική θεωρία, η τεχνολογική πρόοδος και η καινοτομία...	233
	Εστιάζοντας στην εξελικτική καρδιά της καπιταλιστικής επιχείρησης...	236
6.1	Οι μεγάλοι σταθμοί στην προσπάθεια αντίληψης της καινοτομικής δυναμικής στην οικονομική σκέψη	239
	Η μεγάλη εποχή της ελευθερίας...	240
	Οι «σιδερένιοι νόμοι» της ανατροπής του καπιταλισμού...	244
	Η δημιουργική καταστροφή...	252
	Τα εθνικά συστήματα καινοτομίας, η αλλαγή του τεχνοοικονομικού παραδείγματος και η εθνική ανταγωνιστικότητα μέσα στην παγκοσμιοποίηση...	258
6.2	Καινοτομία και οργανωσιακή σκέψη	269
	Καινοτομία και εγκατάλειψη...	269
	Η επιχείρηση ως μηχανή και ως ζωντανός οργανισμός...	277
	Ο ανασχεδιασμός των λειτουργιών της επιχείρησης (reengineering)...	286
	Η επιχειρηματική ανορεξία, η ριζοσπαστική καινοτομία και η συνδημιουργία αξίας...	291
	Η κρίσιμη ανάγκη της διαφορετικής και ξεκάθαρης στρατηγικής στον σκληρό αγώνα της παγκόσμιας καινοτομίας...	301
	Η κλαδική ανασυγκρότηση, οι «γαλάζιοι ωκεανοί» και η δύναμη του «γρήγορου δεύτερου»	305
	Η ανατρεπτική καινοτομία και το δίλημμα του καινοτόμου...	311
	Η καινοτομική δυναμική και οι νέες προκλήσεις για την ηγεσία...	315
	Η ζωή σαν χαρτοφυλάκιο, το πνευματικό κεφάλαιο και η συναισθηματική νοημοσύνη...	323
6.3	Καινοτομία, παγκόσμια κρίση και νέες κατευθύνσεις μελέτης	330
	Η επιστήμη των συστημάτων...	332
	Η θεωρία του χάους...	338
	Η εξελικτική οικονομική...	340
7	Η καινοτομία ως εξελικτική σύνθεση Stra.Tech.Man. και ο κόσμος του αύριο	353
7.1	Η καταγωγή του Stra.Tech.Man.	353

7.2	Το Stra.Tech.Man. ως ο καινοτομικός κινητήρας της επιχείρησης	357
7.3	Το καινοτομικό περιβάλλον και η δυναμική Stra.Tech.Man.	364
Γ Μέρος Η πρόκληση της διαχείρισης αλλαγής		373
8	Τι σημαίνει αλλαγή και ποιοι είναι οι βασικοί άξονες της διαχείρισής της	377
8.1	Οι βασικοί ορισμοί της αλλαγής και της διαχείρισής της	378
	Η συχνότητα και το μέγεθος της οργανωσιακής αλλαγής...	379
	Αντίσταση και αντίδραση στην αλλαγή και η ανάδυση των συγκρούσεων...	382
	Η γόνιμη υπέρβαση της αντίστασης στην αλλαγή...	387
	Οργανωσιακή ανάπτυξη, λήψη και υλοποίηση αποφάσεων στη διαχείριση αλλαγής...	392
8.2	Το θεωρητικό υπόβαθρο στη μελέτη της διαχείρισης της οργανωσιακής αλλαγής	397
	Από το κλασικό μάνατζμεντ στο σύγχρονο: «Μην αρνείσαι την ανθρώπινη και κοινωνική διάσταση του εργαζομένου και μάθε να επικοινωνείς αποτελεσματικά στο εσωτερικό των οργανισμών»...	400
	Το ιαπωνικό μάνατζμεντ, το TQM και οι κύκλοι ποιότητας...	406
	Η ρητή, η άρρητη γνώση και η επιχείρηση της γνώσης...	413
	Μανθάνουσες οργανώσεις, συστημική σκέψη και λόγοι αδυναμίας αποτελεσματικής εισαγωγής των αλλαγών στους οργανισμούς...	419
	Αλλαγή, επανεφεύρεση του οργανισμού και κίνδυνος...	423
	Η αλλαγή του παραδείγματος και της νοοτροπίας της επιχείρησης	425
	Η διατήρηση της ισορροπίας στη διαδικασία της αλλαγής και η κρίσιμη σημασία των γρήγορων αποτελεσμάτων...	431
	Ηγεσία στην αλλαγή...	435
	Το χάος και οι επιχειρήσεις την εποχή των αναταράξεων...	438
	Τα πέντε βήματα της οπτικής Stra.Tech.Man. στη διαχείριση της αλλαγής...	442
8.3	Κολυμπώντας στο ποτάμι της διαλεκτικής: Οι βασικοί άξονες μιας διαλεκτικής κατανόησης της διαχείρισης της αλλαγής	447
	Η δυναμική προσέγγιση των φαινομένων...	448
	Κάθε ισορροπία είναι πάντοτε προσωρινή...	449
	Η αλλαγή και η εξέλιξη...	450
	Η διαλεκτική ανέλιξη όλων των κοινωνικοοικονομικών μορφών στο πλαίσιο της παγκόσμιας δυναμικής...	451
	Το «τίποτε δεν αλλάζει κατά βάθος» και η ιδιοκτησία της ιστορίας...	454
	Η συνεχής ανατροπή των ισορροπιών του χθες και η αδιάσπαστη συνάρτηση των κοινωνικοοικονομικών δυνάμεων και των φαινομένων...	455
	Η συνεξέλιξη των επιμέρους διαστάσεων κάθε κοινωνικοοικονομικού συστήματος...	456
	Καμία προσωρινή ισορροπία δεν είναι αυτόνομη και ξεκομμένη από τις υπόλοιπες...	457
	Η στενή συνεξελικτική διαπλοκή των διαφορετικών κοινωνικοοικονομικών συστημάτων και των οργανισμών, κάθε είδους, στην κρίση της παγκοσμιοποίησης...	457
9	Κρίση και διαχείριση αλλαγής: Η περίπτωση της Andrelectric	461
	Ας ξεκινήσουμε, λοιπόν, την ιστορία μας...	461
9.1	Επικοινωνία και αποτελεσματική διοίκηση στην Andrelectric	462
	Το σύντομο ιστορικό της Andrelectric...	462
	Η διοίκηση, η διεύθυνση των εργασιών και το οργανόγραμμα της Andrelectric...	463
	Τα παράπονα των πελατών...	463
	Το χάος της προβληματικής επικοινωνίας...	464
9.2	«Από πού να ξεκινήσω;»	465
	Η ανθρώπινη διάσταση...	467
	Οι τμηματικές διαστάσεις...	474
	Ηγεσία, επικοινωνία και συντονισμός...	476
	Βάλε τα –όλα– μαζί...	479
	Φτιάξε και ενεργοποίησε τον συνολικό κύκλο της αλλαγής...	479
9.3	Η πρόκληση της ηγεσίας για τον Δ.Δ.	485

	Τι σημαίνει, τελικώς, ηγεσία;	487
	Υποκινώντας τους εργαζομένους...	488
	Η μεθοδολογία υποκίνησης-κινητροδότησης του Δ.Δ...	488
9.4	Η δυναμική των ομάδων και η δημιουργικότητα στην Andrelectric	489
	Το στάδιο της συνεχούς βελτίωσης των διεργασιών για την Andrelectric...	489
	Η αλυσίδα της αξίας στην Andrelectric...	490
	Η κατανόηση της ανάγκης για βελτίωση των διεργασιών και τα όρια εποπτείας στην Andrelectric...	490
	Η διάσταση της νοοτροπίας και οι ομάδες στην Andrelectric...	490
	Οι κύκλοι ποιότητας και η ομαδική δημιουργικότητα στην Andrelectric...	491
9.5	Τα πέντε βήματα της προσέγγισης Stra.Tech.Man. στη διαχείριση της αλλαγής στην Andrelectric	492
	I. Η επιτυχής στρατηγική μετεξέλιξη	492
	II. Η επιτυχής τεχνολογική μετεξέλιξη	495
	III. Η επιτυχής διαχειριστική μετεξέλιξη	496
	IV. Η επιτυχής καινοτομική σύνθεση	503
	V. Η επιτυχής αφομοίωση της αλλαγής και η συνεχής μεταβολή	506
10	Επίλογος: Ποια κοινωνικοοικονομικά συστήματα μπορούν, τελικά, να αναπτυχθούν στη νέα εποχή; Και πώς;	511
10.1	Πού, αλήθεια, πάμε;	515
10.2	Ανάπτυξη, θεσμική καινοτομία και διαχείριση της αλλαγής	520
10.3	Προς μια νέα παγκόσμια αναπτυξιακή αρχιτεκτονική: Η πρόκληση για έναν νέο ρεαλιστικό καινοτομικό φιλελευθερισμό, σε όρους Stra.Tech.Man.	525
10.4	Τα εθνικά και τοπικά κοινωνικοοικονομικά συστήματα σε οργανική αναδιάρθρωση και η περίπτωση της Ελλάδας	531
10.5	Η ανάγκη ενός νέου αναπτυξιακού μοντέλου και για την Ελλάδα	534